

PRAWO ARCHIWALNE – SYLABUS

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu zajęć/przedmiotu – **Prawo archiwalne**
2. Kod modułu zajęć/przedmiotu – **18-PrArc-35archiw1**
Rodzaj modułu zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny) – **Obowiązkowy**
3. Kierunek studiów – **Historia. Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją**
4. Poziom kształcenia (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie) – **I stopień**
5. Profil kształcenia (ogólnoakademicki / praktyczny) – **ogólnoakademicki**
6. Rok studiów (jeśli obowiązuje) – **III rok**
7. Rodzaje zajęć i liczba godzin – **30 h ĆW**
8. Liczba punktów ECTS – **2**
9. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców*) / prowadzących zajęcia – **Rafał Galuba, dr hab., galuba@amu.edu.pl**
10. Język wykładowy – **polski**

Moduł zajęć / przedmiotu prowadzony zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie) **nie**

II. Informacje szczegółowe

1. Cel (cele) modułu kształcenia
C1 przekazanie najważniejszych przepisów polskiego prawa archiwalnego w zakresie kształtowania narastającego zasobu archiwalnego
C2 przekazanie najważniejszych przepisów polskiego prawa w zakresie przejmowania materiałów archiwalnych: z komórek organizacyjnych tworzących dokumentację do archiwum zakładowego lub składnicy akt, z archiwum zakładowego lub składnicy akt do archiwum państwowego lub archiwum wyodrębnionego, z archiwum wyodrębnionego do Archiwum Akt Nowych, z archiwum twórcy niepaństwowego zasobu archiwalnego do archiwum państwowego; postępowania z dokumentacją w przypadku likwidacji twórcy dokumentacji lub zmiany jego struktury właścicielskiej
C3 przekazanie najważniejszych przepisów polskiego prawa w zakresie udostępniania dokumentacji, materiałów archiwalnych oraz informacji archiwalnej w: komórkach organizacyjnych tworzących dokumentację, archiwum zakładowego lub składnicy akt, archiwum wyodrębnionym, archiwum państwowym, bibliotekach, muzeach, jednostkach organizacyjnych z powierzonym zasobem archiwalnym oraz przez twórców niepaństwowego zasobu archiwalnego
C4 przekazanie najważniejszych przepisów polskiego prawa w zakresie postępowania z dokumentacją płacową i osobową o czasowym okresie przechowywania oraz z dokumentacją audiowizualną
C5 rozwinięcie zdolności oraz umiejętności prawidłowej oceny, interpretacji i krytycznej oceny przepisów polskiego prawa archiwalnego
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)
W1 znajomość podstawowej terminologii archiwalnej,
W2 znajomość form kancelaryjnych w ujęciu historycznym oraz procesów aktotwórczych
W3 znajomość systemów kancelaryjnych oraz zasad działania kancelarii współczesnych
W4 znajomość podstawowych zasad zarządzania narodowym zasobem archiwalnym
W5 znajomość podstaw prawa administracyjnego
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
--------------------------------	---	---------------------------------

18-PrArc-35archiw1_01	Zna najważniejsze przepisy polskiego prawa archiwalnego w zakresie kształtowania narastającego zasobu archiwalnego	K_W01, K_W02, K_W03
18-PrArc-35archiw1_02	Zna najważniejsze przepisy polskiego prawa w zakresie przejmowania materiałów archiwalnych: z komórek organizacyjnych tworzących dokumentację do archiwum zakładowego lub składnicy akt, z archiwum zakładowego lub składnicy akt do archiwum państwowego lub archiwum wyodrębnionego, z archiwum wyodrębnionego do Archiwum Akt Nowych, z archiwum twórcy niepaństwowego zasobu archiwalnego do archiwum państwowego; postępowania z dokumentacją w przypadku likwidacji twórcy dokumentacji lub zmiany jego struktury właścicielskiej	K_W01, K_W02, K_W03,
18-PrArc-35archiw1_03	Zna najważniejsze przepisy polskiego prawa w zakresie udostępniania dokumentacji, materiałów archiwalnych oraz informacji archiwalnej w: komórkach organizacyjnych tworzących dokumentację, archiwum zakładowego lub składnicy akt, archiwum wyodrębnionym, archiwum państwowym, bibliotekach, muzeach, jednostkach organizacyjnych z powierzonym zasobem archiwalnym oraz przez twórców niepaństwowego zasobu archiwalnego	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04
18-PrArc-35archiw1_04	Zna najważniejsze przepisy polskiego prawa w zakresie postępowania z dokumentacją płacową i osobową o czasowym okresie przechowywania oraz z dokumentacją audiowizualną	
18-PrArc-35archiw1_05	Zna podstawowe zasady: działalności archiwalnej, kancelarii współczesnej, zarządzania dokumentacją i działania archiwalnych pomocy informacyjnych w systemach teleinformatycznych	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05
18-PrArc-35archiw1_06	Potrafi poprawnie stosować normy prawne regulujące zasady postępowania z dokumentacją w postaci tradycyjnej i elektronicznej, również stanowiącą materiał archiwalny	K_U01, K_U02, K_U04
18-PrArc-35archiw1_07	Potrafi poprawnie stosować terminologię archiwalną	K_U01, K_U02, K_U04
18-PrArc-35archiw1_08	Właściwie planować i zarządzać obiegiem informacji wewnątrz i na zewnątrz jednostki organizacyjnej w systemie tradycyjnym, teleinformatycznym i mieszanym	K_U05, K_U06, K_U08
18-PrArc-35archiw1_09	Zorganizować i prowadzić archiwum zakładowe w systemie tradycyjnym, teleinformatycznym i mieszanym	K_U05, K_U06, K_U08
18-PrArc-35archiw1_10	Ma świadomość znaczenia pracy zespołowej w zakresie postępowania z dokumentacją i działalności archiwalnej	K_K01, K_K02
18-PrArc-35archiw1_11	Docenia znaczenie materiałów archiwalnych dla tradycji i dziedzictwa kulturowego oraz odpowiedzialność za ich zachowanie dla ochrony dziedzictwa kulturowego regionu, państwa, kontynentu, cywilizacji	K_K04, K_K06
18-PrArc-35archiw1_12	Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w zakresie teorii archiwalnej oraz nabywania praktycznych umiejętności postępowania z dokumentacją	K_K05, K_K06, K_K07

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Kształtowanie narastającego zasobu archiwalnego w kancelarii tradycyjnej, mieszanej oraz systemie do elektronicznego zarządzania dokumentacją, a szczególnie klasyfikowanie i kwalifikowanie dokumentacji, ewidencjonowanie, opracowywanie, zabezpieczenie i brakowania; rola i zadania archiwum zakładowego z zakresie postępowania z dokumentacją i materiałami archiwalnymi	<p>18-PrArc-35archiw1_01 18-PrArc-35archiw1_02 18-PrArc-35archiw1_03 18-PrArc-35archiw1_04 18-PrArc-35archiw1_05 18-PrArc-35archiw1_06 18-PrArc-35archiw1_07 18-PrArc-35archiw1_08 18-PrArc-35archiw1_09 18-PrArc-35archiw1_10 18-PrArc-35archiw1_12</p>
Przejmowanie dokumentacji i materiałów archiwalnych w formie tradycyjnej, mieszanej i elektronicznej: z komórek organizacyjnych tworzących dokumentację do archiwum zakładowego (składnicy akt), z archiwum zakładowego (składnicy akt) do archiwum państwowego lub archiwum wyodrębnionego, z archiwum wyodrębnionego do Archiwum Akt Nowych, z archiwum twórcy niepaństwowego zasobu archiwalnego do archiwum państwowego; postępowania z dokumentacją w przypadku likwidacji twórcy dokumentacji lub zmiany jego struktury właścicielskiej	<p>18-PrArc-35archiw1_01 18-PrArc-35archiw1_02 18-PrArc-35archiw1_04 18-PrArc-35archiw1_05 18-PrArc-35archiw1_06 18-PrArc-35archiw1_07 18-PrArc-35archiw1_08 18-PrArc-35archiw1_09 18-PrArc-35archiw1_10 18-PrArc-35archiw1_11 18-PrArc-35archiw1_12</p>
Udostępnianie dokumentacji, materiałów archiwalnych (w formie tradycyjnej, mieszanej i elektronicznej) oraz informacji archiwalnej dla celów postępowania administracyjnego lub innego, potrzeb własnych jednostki organizacyjnej, naukowo-badawczych, zaspokajania potrzeb urzędowych obywateli w: 1) komórkach organizacyjnych tworzących dokumentację i materiały archiwalne, 2) archiwum zakładowym lub składnicy akt, 3) archiwum wyodrębnionym, 4) archiwum państwowym, bibliotekach, muzeach, jednostkach organizacyjnych z powierzonym zasobem archiwalnym oraz przez twórców niepaństwowego zasobu archiwalnego	<p>18-PrArc-35archiw1_04 18-PrArc-35archiw1_05 18-PrArc-35archiw1_06 18-PrArc-35archiw1_07 18-PrArc-35archiw1_08 18-PrArc-35archiw1_09 18-PrArc-35archiw1_10 18-PrArc-35archiw1_11 18-PrArc-35archiw1_12</p>
Dokument elektroniczny: tworzenie, uwierzytelnienie, niezbędne elementy struktury dokumentu elektronicznego, zasady klasyfikowania, kwalifikowania i brakowania	<p>18-PrArc-35archiw1_01 18-PrArc-35archiw1_02 18-PrArc-35archiw1_05 18-PrArc-35archiw1_06 18-PrArc-35archiw1_07 18-PrArc-35archiw1_08 18-PrArc-35archiw1_09 18-PrArc-35archiw1_10 18-PrArc-35archiw1_11 18-PrArc-35archiw1_12</p>
Archiwum zakładowe (organizacja, zadania, zasób archiwalny) i składnice akt	<p>18-PrArc-35archiw1_01 18-PrArc-35archiw1_02 18-PrArc-35archiw1_04 18-PrArc-35archiw1_05 18-PrArc-35archiw1_06 18-PrArc-35archiw1_07 18-PrArc-35archiw1_08 18-PrArc-35archiw1_09 18-PrArc-35archiw1_10 18-PrArc-35archiw1_11 18-PrArc-35archiw1_12</p>

Archiwa niepaństwowe (organizacja, zadania, zasób archiwalny)	18-PrArc-35archiw1_01 18-PrArc-35archiw1_02 18-PrArc-35archiw1_05 18-PrArc-35archiw1_06 18-PrArc-35archiw1_07 18-PrArc-35archiw1_08 18-PrArc-35archiw1_10 18-PrArc-35archiw1_11 18-PrArc-35archiw1_12
Organizacja archiwów państwowych podległych naczelnemu dyrektorowi archiwów państwowych: statut, regulamin wewnętrzny oraz inne zarządzenia wewnętrzne, struktura organizacyjna, zadania, pracownicy	18-PrArc-35archiw1_01 18-PrArc-35archiw1_02 18-PrArc-35archiw1_03 18-PrArc-35archiw1_05 18-PrArc-35archiw1_06 18-PrArc-35archiw1_07 18-PrArc-35archiw1_08 18-PrArc-35archiw1_10 18-PrArc-35archiw1_11 18-PrArc-35archiw1_12
Organizacja archiwów wyodrębnionych: statut, regulamin wewnętrzny oraz inne zarządzenia wewnętrzne, struktura organizacyjna, zadania, pracownicy, przepisy dotyczące działalności wewnętrznej	18-PrArc-35archiw1_01 18-PrArc-35archiw1_02 18-PrArc-35archiw1_03 18-PrArc-35archiw1_05 18-PrArc-35archiw1_06 18-PrArc-35archiw1_07 18-PrArc-35archiw1_08 18-PrArc-35archiw1_10 18-PrArc-35archiw1_11 18-PrArc-35archiw1_12
Podstawowe przepisy dotyczące ochrony danych osobowych, dostępu do informacji publicznej, ochrony informacji niejawnych i innych tajemnic ustawowo chronionych w działalności archiwalnej	18-PrArc-35archiw1_05 18-PrArc-35archiw1_06 18-PrArc-35archiw1_08 18-PrArc-35archiw1_10 18-PrArc-35archiw1_12

5. Zalecana literatura

- Archiwa państwowe: wybór przepisów z lat 2000-2011.* Wybór i opracowanie R. Galuba, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2013.
- Archiwa wyodrębnione: wybór przepisów z lat 2000-2011.* Wybór i opracowanie R. Galuba, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2013.
- Archiwa. Przepisy prawne.* Wybór i opracowanie Jerzy Góral, Toruń 2000.
- Biernat C., *Ustawa o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach*, „Archeion”, t. 80 (1986), s. 55-85.
- Bral W., Wojciechowski A., *Zasady obiegu i ochrony dokumentów*, Warszawa 2007.
- Galuba R., *Archiwa państwowe w latach 1918-2011: podstawy prawne działalności*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2013.
- Grygier T., *Problemy regulacji prawnej archiwistyki*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, t. 59 (1990), s. 5-163.
- Janowski W., *Problematyka przejmowania, przechowywania i zabezpieczania materiałów archiwalnych w archiwach państwowych w świetle uregulowań prawnych*, „Teki Archiwalne”, t. 9 (2006), s. 77-88.
- Kantor T., *Bieżące problemy nadzoru nad narastającym państwowym zasobem archiwalnym*, [w:] *Archiwa i archiwiści w dobie społeczeństwa informacyjnego. Pamiętnik IV Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich Szczecin 12—13 września 2002 r.* Tom I pod redakcją Darii Nałęcz, Toruń 2002.
- Kantor T., *Przepisy kancelaryjno-archiwalne jednostki organizacyjnej wytwarzającej dokumenty elektroniczne*, „Archeion”, t. 107 (2004), s. 3001-308.
- Komentarz do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych*, pod red. J. Barty, R. Marwickicza, Warszawa 1995.

- Kot D., *Autorsko-prawne zagadnienia gromadzenia i udostępniania materiałów archiwalnych*, „Archiwista Polski”, Nr 2 (2001), s.9-33.
- Krupska Z., *Zarządzanie dokumentacją aktową w naczelnym organach bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego w latach 1944-1990*, [w:] *W kręgu „teczek”. Z badań nad zasobem i funkcjami archiwum Instytutu Pamięci Narodowej*, red. J. Bednarek, P. Perzyna, Łódź-Toruń 2006.
- Łysiak L., *Nowe polskie prawo archiwalne*, „Archeion”, t. 82 (1987), s.7-27.
- Perłakowska E., *Udostępnianie dokumentacji w archiwum zakładowym i składnicy akt - stan prawny i praktyka*, [w:] *Archiwa i archiwiszczy w dobie społeczeństwa informacyjnego. Pamiętnik IV Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich Szczecin 12—13 września 2002 r.* Tom I pod redakcją Darii Nałęcz, Toruń 2002.
- Perłakowska E., *Zasady i tryb zarządzania dokumentacją w „kancelarii tradycyjnej (papierowej)” i ich wpływ na kancelarię elektroniczną. Podstawy prawne i praktyka*, [w:] *Archiwa w nowoczesnym społeczeństwie. Pamiętnik V Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich Olsztyn 6-8 września 2007 r.* Pod red. J. Porazińskiego i K. Strykowski, Warszawa 2008.
- Perzyna P., Polańska-Bergman M., *Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej – Aspekty prawne funkcjonowania i udostępniania materiałów archiwalnych w latach 2000-2007*, „Przeгляд Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej”, t. 1 (2008), s.13-34.
- Prawo archiwalne. Stan aktualny i perspektywy zmian. Materiały z międzynarodowej konferencji Toruń 20-21 kwietnia 2007 r.*, pod red. H. Robótki, Toruń 2007.
- Radtke I., *Gromadzenie narastającego zasobu archiwalnego w świetle przepisów archiwalnych*, [w:] *Pamiętnik I Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich Przemysł 27-29 sierpnia 1986*, Warszawa 1991, cz. I, s. 294-315.
- Robótka H., *Model funkcjonalny współczesnego archiwum zakładowego*, [w:] *Archiwa polskie wobec wyzwań XXI wieku. Pamiętnik III Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich Toruń 2-4 września 1997*. Tom I, pod redakcją Darii Nałęcz, Radom 1997.
- Rosowska E., *Przekształcenia w zakresie prawa archiwalnego w krajach Europy Środkowej i Wschodniej*, „Archiwista Polski”, Nr 3 (1996), s. 51-57.
- Zbiór przepisów archiwalnych wydanych przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych w latach 1952-2000*. Wybór i opracowanie Tarakanowska M., Rosowska E., Warszawa 2001.
- Zyśko W., *Działanie państwowej służby archiwalnej w zakresie opieki nad narastającym zasobem archiwalnym*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, t. 62 (1993), s. 85-102.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	✓
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	
Praca z tekstem	x
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	x
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	

Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	18-PrArc-35archiw1_01 – 18-PrArc-35archiw1_12					
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne	x					
Kolokwium ustne	x					
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta (punkty ECTS)

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	30
Praca własna studenta 1	15
Praca własna studenta 2	15
Praca własna studenta n [#]	
SUMA GODZIN	60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU	2

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): bardzo dobra znajomość poruszanych zagadnień

dobry plus (+db; 4,5): więcej niż dobra znajomość poruszanych zagadnień

dobry (db; 4,0): dobra znajomość poruszanych zagadnień

dostateczny plus (+dst; 3,5): więcej niż dostateczna znajomość poruszanych zagadnień

dostateczny (dst; 3,0): dostateczna znajomość poruszanych zagadnień

niedostateczny (ndst; 2,0): brak znajomości poruszanych zagadnień